

موزه ها

موزه ها

موزه محل جمع آوری، تحقیق و حفظ آثار و شواهد برجای مانده از انسان ها، آثار باقی مانده از مراحل تغییر و تحول منابع طبیعی و زیست محیط در طول تاریخ است. بشر همواره به دنبال تاریخ و هویت اصلی خود است که این مستلزم شناخت میراث فرهنگی به جا مانده از اجداد و گذشتگان است، در واقع همین احساس نیاز باعث به وجود آمدن موزه ها شده است.

بنابراین، نیاز به شناخت در مورد دست ساخته های یک ملت یا یک تمدن، نیاز به شناخت شیوه های هنری هر قوم یا یک ملت و مقایسه آن ها با سایر اشیای کشورهای و تمدن های دیگر، نیاز به شناخت دانش و هویت هنر و تمدن گذشتگان و به ویژه حفاظت از ارزش های میراث فرهنگی گذشتگان از مهم ترین اهداف ایجاد موزه محسوب می شوند.

اولین بار، زمانی که ناصرالدین شاه قاجار به اروپا سفر کرد با مشاهده آثار و نقاشی های موجود در موزه های اروپا، اقدام به جمع آوری اموال و اشیای دربار و ایجاد محلی مانند موزه های اروپایی در کاخ گلستان کرد. ولی اولین موزه رسمی ایران، به دستور وزیر وقت، مرتضی قلی خان ممتازالملک، در سال ۱۲۹۵ هـ ش، در یکی از تالارهای مدرسه دارالفنون دایر و «موزه ملی ایران» نامیده شد. ولی کوچک بودن این محل موجب شد، در سال ۱۳۰۴ هـ ش، به دستور رضاخان، عمارت مسعودیه که به شاهزاده مسعود میرزا تعلق داشت، برای موزه در نظر گرفته شود. با افزایش اکتشافات و یافته های باستانی و تاریخی، سرانجام در ۱۲ آبان سال ۱۳۰۹ هـ ش، قانون حفظ آثار ملی و نظارت بر آن ها توسط دولت تصویب شد و با تصویب این قانون، رضاخان دستور ساخت «موزه ایران باستان» را صادر کرد.

موزه آذربایجان

موزه آذربایجان در سال ۱۳۳۶، در کنار مسجد کبود تبریز، مشرف به خیابان امام قرار ساخته شد. البته ساختمان فعلی موزه در سال ۱۳۴۱ به طور رسمی کار خود را آغاز کرد. این موزه از دو بخش: باستان شناسی دوران قبل از اسلام از هزاره پنجم قبل از میلاد تا دوران ساسانی و باستان شناسی ایران در دوران اسلامی تا پایان عصر قاجار تشکیل شده است.

موزه آذربایجان، همچنین دارای تالار سکه و مهرهای شاهان و فرمانروایان در طول تاریخ است. بر روی این مهرها که از جنس های مختلفی چون انواع عقیق، یشم، سنگ سرخ، یمانی، فیروزه، یاقوت، طلا و نقره ساخته شده، علائم و نشانه های ملی، قومی، مذهبی، تجاری و حکومتی اقوام گوناگونی حک شده که در شهرهای

مختلف ایران زندگی می کردند

آثار بخش پیش از اسلام: جام زرین، موبند زرین، ریتون نقره ای، مجسمه سر شیر مربوط به دوران هخامنشی، یک قبضه شمشیر برنزی همراه با کتیبه ای به خط میخی، متعلق به دوران کاسی ها، تنگ ها و کاسه های شیشه ای مربوط به دوران ساسانی

آثار بخش پس از اسلام: چینی های دوره صفوی، قفل رمزی فلزی با ۴ عقربه و رمز ۶۵۵۳۶ متعلق به سال ۵۶۶ هـ.ق، کاسه برنزی مزین به آیات قرآنی و دعا معروف به جام شفابخش، سنگ نوشته ی معروف « بسم الله

موزه مشروطه تبریز

موزه مشروطه در اصل، خانه ی «حاج میرزا مهدی کوزه کنانی» معروف به «ابوالمله» است که در تاریخ ۱۲۴۵ هـ.ش، در محله راسته کوچه و در غرب بازار تبریز ساخته شد. این خانه در زمان مشروطه، محل تجمع مشروطه خواهانی چون: ستارخان، باقرخان، ثقه الاسلام، حاج میرزا آقافرشی، حاج میرزا حسین واعظ بوده و در جنگ های ۱۱ ماهه تبریز علیه نیروهای دولتی، محل تشکیل جلسات مشروطه خواهان و ستاد فرماندهی به شمار می آمد. بنای تاریخی این خانه، با معماری دوره قاجار در سال ۱۳۵۴ هـ.ش، به شماره ثبت ۱۱۷۱ در فهرست آثار ملی به ثبت رسید و در سال ۱۳۶۷ توسط میراث فرهنگی خریداری شد

آثار موجود: قلمدان، عینک، دستخط و وسایل شخصی رهبران مشروطه، اسلحه یا تپانچه کمری ستارخان، تمبرهای عصر قاجار، تعدادی نشریه محلی و روزنامه های مختلف ایران آن زمان، مهر انجمن های انقلابی آذربایجان، نشان های لیاقت منقوش به عکس ستارخان و باقرخان، گلوله های توپ، فرش و تابلوفرش های مشروطه، عکس های تاریخی از دوران انقلاب مشروطه، تندیس شخصیت رهبران مشروطه، دفترچه هزینه های نهضت مشروطه به قلم حاج مهدی کوزه کنانی

موزه باستان شناسی اردبیل

موزه تخصصی باستان شناسی اردبیل با مساحت ۱۸۰۰ متر مربع در مجموعه بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی در سال ۱۳۹۰ ایجاد شد. این موزه که اولین موزه تخصصی در ایران به شمار می رود در خود ۵۰۰ اثر تاریخی متعلق به استان اردبیل را جای داده است. اشیای قرار گرفته در این موزه برحسب دوره تاریخی چیده شده است و علاوه بر این؛ در کنار این موزه سایت باستانی و تاریخی به مساحت ۱ هزار و ۸۰۰ متر مربع طراحی شده که قسمتی از تمدن اشکانی را معرفی می کند

آثار موجود: انواع سفالینه های ساده و نقاشی شده، ظروف شیشه ای، ظروف چینی به رنگ های آبی و سفید، ابزار و ادوات مفرغی از دوره های مختلف تاریخی استان، نسخ خطی، سکه ها

موزه مردم شناسی اردبیل

موزه مردم شناسی در میدان عالی قاپو شهر اردبیل و مجاورت بقعه شیخ صفی در محل حمام تاریخی ظهیر الاسلام واقع شده است. بنای اصلی این موزه که حمام است در نیمه دوم قرن هفتم هجری قمری توسط ظهیرالاسلام ساخته شد، در زمان قاجار شخصی به نام آقا نقی موتمن الرعایا، آن را خریداری و بازسازی کرد و در نهایت در سال ۱۳۷۸ سازمان میراث فرهنگی پس از خرید به مرمت آن پرداخته و آن را به موزه مردم شناسی تبدیل کرد.

آثار موجود در این موزه ظروف چای، صنایع دستی، تندیس انسان های ملبس به لباس های سنتی و آیینی هستند که صحنه های از آداب و رسوم، نحوه زندگی، لباس های محلی مردان و زنان، نحوه پخت غذاهای محلی و برگزاری مراسم ها و آیین های خاص استان و نیز حمام کردن به شیوه های سنتی و اشیای مربوط به حمام کردن در گذشته را به تصویر می کشد.